

การพัฒนารูปแบบการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงโดยกลไกคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตระดับอำเภอ อำเภอพยุห์ จังหวัดศรีสะเกษ

ชนชน จันทร์หมื่น¹, สมัย ลาประวัตติ, ส.ด.²

บทคัดย่อ

การวิจัยวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงโดยกลไกคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ อำเภอพยุห์ จังหวัดศรีสะเกษ ศึกษาาระหว่างเดือนตุลาคม 2567 – มกราคม 2568 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 50 คน กลุ่มผู้สูงอายุ จำนวน 50 คน ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการของ Kemmis และ McTaggart จำนวน 1 วงรอบ โดยแต่ละวงรอบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และสะท้อนผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการรวบรวม การจัดหมวดหมู่ วิเคราะห์เนื้อหา กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุได้รับการประเมินคุณภาพชีวิตก่อนและหลัง การเข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น และเปรียบเทียบผลต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนโดยใช้สถิติ paired t-test ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงโดยกลไกคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ ตำบลพรหมสวัสดิ์ อำเภอพยุห์ จังหวัดศรีสะเกษ คือ “PHAYU Model” ประกอบด้วย 1) P; Policy & Structure: มีคณะกรรมการดำเนินงานและกำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจน มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ระดับตำบล อย่างชัดเจน 2) H; Holistic care Plan: การจัดทำแผนปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วมและเป็นองค์รวม 3) Action : การลงมือปฏิบัติตามแผนการพัฒนที่เกิดขึ้นจากการจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม 4) Y; Yourself empowerment :การเสริมพลังในตัวบุคคลให้เกิดคุณค่าในการร่วมกันทำงาน 5) U; Unity Team : ทีม เครือข่ายที่มีความเข้มแข็ง เป็นหนึ่งเดียว การสะท้อนผลการทำงาน ถอดบทเรียนความสำเร็จและโอกาสพัฒนา ระดับคุณภาพชีวิตทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง (Mean 7630, S.D. =10.18) ระดับคุณภาพชีวิตสำหรับผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง (Mean 83.60, S.D.-8.99) โดยสรุป ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่ 1) มีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุ 3) ชุมชนมีส่วนร่วมทุกกระบวนการ 4) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้การสนับสนุนให้กำลังใจ 5) มีทุนทางสังคม 6) การติดต่อประสานงานของเครือข่าย

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบ, การดูแล, ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

¹นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสำโรง ต.พรหมสวัสดิ์ อ. พยุห์ จ. ศรีสะเกษ

E-mail: tanachon72@gmail.com

²นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ

E-mail: samailaprawat@gmail.com

Development of Care Model among Dependency Elderly Persons by using District health Board Phayu, Sisaket Province

Tanachon Chanmuen¹, Samai Laprawat, Dr.P.H.²

ABSTRACT

The purpose of this research is to develop a care model among dependent elderly persons by using the District Health Board of Phayu, Sisaket Province, between October 2024 and January 2025. The group that was used as a model for this study was further divided into two subgroups. The subgroups comprised 50 people who had involvement and 50 elderly people. The research used the quality management process (PAOR) for 1 cycle, each cycle consisting of 4 steps: planning, action, observation, and reflection. Analyze data by collecting, categorizing, and analyzing content and the mean difference of scores before and after the model was applied using the paired t-test. The process model for primary care service by using the District Health Board is the "PHAYU Model," consisting of 1) P1: Policy & Structure: Structure There is an operational committee and clearly defined roles 2) H; Holistic care Plan: Preparation of participatory and holistic operational plans 3) Action : Implementation of development plans arising from participatory planning 4) Y; Yourself empowerment : Empowering individuals to create value in working together 5) U; Unity Team : A strong network team that is one. The results of the assessment included the factors of the involvement of stakeholders, the general quality of life, and the quality of life of the elderly. Following the research operation, it was found that the level of involvement of the involved parties was at a moderate level (mean 3.13, SD=0.81). The results for the quality of life of the elderly were also moderate (mean 76.30, SD=10.18). The quality of life for the elderly was also found to be moderate (mean 83.60, SD=8.99). Finally, the overall level of satisfaction of the elderly was moderate (mean 3.35, SD=0.56). In summary, the success factors of the study consisted of 6 factors: 1) having strong community leaders 2) importance being given to the elderly by the local administrative organizations 3) Community participation in every step of the process 4) Subdistrict healthpromoting hospitals providing support and encouragement 5) social capital 6) Network coordination.

Keyword : model development, Care Model, Dependency Elderly Persons